LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL KARO LAIVO STATUTO PATVIRTINIMO

2018 m. gegužės 10 d. V-456
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, Karo tarnybos statuto, patvirtinto Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2008 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. V-163, 3 punktu:

1. T v i r t i n u Karo laivo statutą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2008 m. rugsėjo 26 d. įsakymą Nr. V-909 „Dėl Karo laivo statuto patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja 2018 m. birželio 1 d.

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis

KARO LAIVO STATUTAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Karo laivo statutas (toliau – Statutas) nustato karo tarnybos Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų (toliau – KJP) Karo laivų flotilės (toliau – KLF) karo laivuose organizavimo tvarką ir sąlygas, karių teises ir pareigas, karo laivų siuntimą.

2. Statutu privalo vadovautis tikrosios karo tarnybos kariai (toliau – kariai), atliekantys karo tarnybą karo laivuose.

3. Pagrindinės Statute vartojamos sąvokos:

3.1. **Kovinis laivas** – karo laivas (toliau – laivas) apginkluotas stacionaria ginkluote;

3.2. **Kovinis postas** – technikos ar ginkluotės valdymo vieta, kurioje vykdomos kovinės užduotys;

3.3. **Neskęstamumas** – laivo savybė, užtikrinanti laivo gebėjimą išlikti vandens paviršiuje net pažeidus dalį sandarių, vandeniui nepralaidžių, pertvarų ir užtvindžius dalį skyrių;

3.4. **Kova už laivo gyvybingumą** – laivo įgulos veiksmų visuma, skirta laivo avarijai ir jos sukeltiems padariniams šalinti, siekiant išlaikyti laivo neskęstamumą ir ginkluotės bei technikos gyvybingumą;

3.5. **Valdymo punktas** – laivo patalpa su įrengtomis laivo vidaus ryšių priemonėmis, reikalingomis vadovauti pavaldiems koviniams postams ir ryšiui su kitomis kovinėmis dalimis palaikyti;

3.6. **Laivo standartinės veiklos procedūros** (toliau – Laivo SVP) – KJP vado įsakymu patvirtintas dokumentas, kuriame aprašoma detali karo tarnybos organizavimo tvarka ir sąlygos laive;

3.7. **Kasdieninė laivo organizacija** – tai organizacija, skirta išlaikyti laivą nustatytos kovinės parengties laivui stovint prie krantinės, eksploatuoti ginkluotę ir techniką, atlikti laivo priežiūrą. Pagal kasdieninę organizaciją kovinės dalys skirstomos į komandas ir grandis;

3.8. **Kovinė laivo organizacija** – tai organizacija, skirta laivui nustatytoms kovinėms užduotims atlikti panaudojant laivo ginkluotę ir techniką;

3.9. **Laivo įgula** – kariai, paskirti į laivo pareigybių sąraše nustatytas pareigas (toliau – į pareigas paskirti laivo įgulos nariai), ir kariai, paskirti į laivą vykdyti pavedamas užduotis neskiriant jų į laivo pareigybių sąraše nustatytas pareigas (toliau – kiti laivo įgulos nariai);

3.10. **Laivo svečias** – laive besilankantis asmuo, nepriklausantis laivo įgulai, įrašytas į laivo svečių sąrašą ir neplaukiantis laivu;

3.11. **Laivo keleivis** – nepriklausantis laivo įgulai asmuo, įrašytas į keleivių sąrašą ir plaukiantis laivu;

3.12. **Laivo keleivių sąrašas** – sąrašas, kuriame nurodyti laivu plaukiančių keleivių vardai, pavardės, asmens kodai, atvykimo į laivą tikslas ir atvykimo bei išvykimo iš jo data ir laikas;

4. Kitos šiame Statute vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Karo tarnybos statute ir kituose teisės aktuose.

5. Karių bendrąsias teises ir pareigas reglamentuoja Karo tarnybos statutas.

6. Kitus laivo įgulos narius skiria ir nustato vykdytinas užduotis laive Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras, Lietuvos kariuomenės vadas ar KJP vadas, kurie taip pat nustato kitų laivo įgulos narių pavaldumo lygmenį laivo vadui.

7. Detalią karo tarnybos organizavimo tvarką ir sąlygas, kiek jos nereglamentuotos šio Statuto ir kitų teisės aktų, kiekviename laive nustatoma Laivo SVP. Laivo SVP rengiamos laikantis šio Statuto ir kitų teisės aktų reikalavimų bei Lietuvos kariuomenės vado patvirtintų rekomendacijų.

II SKYRIUS

KARO TARNYBOS ORGANIZAVIMAS LAIVE

PIRMASIS SKIRSNIS

KARO LAIVO ORGANIZACIJA

8. KJP KLF sudaro šie karo laivai (toliau – laivai): patruliniai, priešmininiai, aprūpinimo, uosto kateriai, greitaeigės valtys ir kitos paskirties laivai.

9. Atsižvelgiant į laivo paskirtį, turimą ginkluotę, esamą įgulos skaičių, keliamas užduotis, taip pat į tai, kad ginkluotė, technika ir mechanizmai būtų efektyviai ir teisingai eksploatuojami ir prižiūrimi, laivas pagal poreikį gali susidėti iš šių struktūrinių kovinių dalių (toliau – KD):

9.1. Navigacinė kovinė dalis;

9.2. Artilerinė-raketinė kovinė dalis;

9.3. Mininė kovinė dalis;

9.4. Radioelektroninė kovinė dalis;

9.5. Elektromechaninė kovinė dalis.

10. Kariai, prižiūrintys vienos rūšies ginkluotę ir techniką KD, sudaro komandas. Joms vadovauja komandų vadai.

11. Kariai, dirbantys su bendra laivo įranga, aptarnaujantys ir aprūpinantys laivo įgulą, į KD neįeina, jie skiriami į laivo tarnybas. Laivo tarnybos pavaldžios laivo vado pavaduotojui arba laivo vado padėjėjui, atsižvelgiant į laivo tipą ir klasę.

12. Vienos specialybės kariai, prižiūrintys ginkluotės kompleksą, įrenginius, technines priemones arba keletą vienodos paskirties įrenginių, jungiami į grandis. Šioms grandims vadovauja grandžių vadai.

13. Kariai į KD, kovinį postą ir valdymo punktą skiriami pagal jų turimą specialybę, išsilavinimą, kvalifikaciją.

Laivo vadas

14. Laivo vadas (toliau – LV) vadovauja laivui vienvaldiškai. Jis yra atsakingas už laivą, jo nuolatinę kovinę parengtį, laivui skirtų užduočių įvykdymą. LV atsako už laivo, laivo įgulos, keleivių ir svečių saugumą, jam patikėto laivo ir jo įgulos veiksmus, įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių karių tarnybą laive, nuostatų laikymąsi.

15. LV tiesiogiai pavaldus KLF vadui.

16. LV, užtikrindamas laivui skirtų užduočių įgyvendinimą, atlieka šias pagrindines funkcijas:

16.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja į pareigas paskirtų laivo įgulos narių, pagal suteiktą pavaldumo lygmenį, kitų laivo įgulos narių veiklą;

16.2. palaiko nustatytą laivo kovinę parengtį, organizuoja kovinį rengimą;

16.3. vadovauja laivo pasiruošimui išplaukti į jūrą, į pareigas paskirtų laivo įgulos narių paruošimui koviniams pratimams, mokymams, kontroliuoja vykdymo eigą;

16.4. kontroliuoja laivo korpuso, ginkluotės, technikos, inventoriaus, šaudmenų ir pavojingų medžiagų atsargų ir kito turto būklę, jų saugojimą, apskaitą ir naudojimą;

16.5. kontroliuoja, ar tinkamai ir laiku tvarkoma su laivo veikla susijusi dokumentacija, ar taisyklingai saugomi įslaptinti dokumentai;

16.6. organizuoja laivo atsargų papildymą.

17. LV privalo:

17.1. užtikrinti tvarką ir drausmę, įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi laive;

17.2. gelbėti bei suteikti pagalbą laivų, orlaivių įguloms ir jų keleiviams, kurių sveikatai ar gyvybei kyla grėsmė;

17.3. susidūrus su kitu laivu, jo nepalikti, neįsitikinus, kad jame esantiems asmenims negresia pavojus ir nereikalinga medicininė pagalba;

17.4. iškritus žmogui už borto, atlikti visus įmanomus gelbėjimo veiksmus, reikalingus jį išgelbėti;

17.5. avarijos atveju imtis visų priemonių laive esančių asmenų saugumui užtikrinti, laivui gelbėti. Nedelsiant pranešti apie avariją Laivo SVP nustatyta tvarka regioninei gelbėjimo tarnybai. Palikti laivą tik įsitikinus, kad visi laive esantys asmenys sėkmingai paliko laivą;

17.6. gavęs įsakymą ruošti laivą užduočių vykdymui, nustatyti laivo paruošimo laiką ir tvarką;

17.7. parengti gautos užduoties vykdymo planą;

17.8. užtikrinti plaukiojimo saugumą ir slaptumą;

17.9. nustatyti laivo kursą ir greitį, stengdamasis parinkti ekonomiškiausius plaukiojimo režimus.

18. LV turi teisę:

18.1. duoti įsakymus į pareigas paskirtiems laivo įgulos nariams, pagal nustatytą pavaldumo lygmenį, kitiems laivo įgulos nariams, kontroliuoti jų vykdymą;

18.2. teisės aktų nustatyta tvarka skatinti arba siūlyti skatinti pavaldinius už gerą tarnybą, už drausmės pažeidimus skirti arba siūlyti skirti drausmines nuobaudas;

18.3. atšaukti ir keisti žemesniojo vado (viršininko) įsakymą, jei tas įsakymas buvo priimtas viršijant tarnybinius įgaliojimus, yra neteisėtas ar pasirinktos ne pačios tinkamiausios priemonės, t. y. įsakymo tikslą būtų galima pasiekti kitomis, veiksmingesnėmis ir paprastesnėmis, priemonėmis.

19. LV siekdamas užtikrinti teisės aktų nustatytų visuomenės sveikatos saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos ir darbo saugos bei kitų reikalavimų vykdymą, paskiria atsakinguosius asmenis ir, prireikus, sudaro tam reikalingas grupes.

20. LV dėl objektyvių priežasčių negalint atlikti savo funkcijų, jas atlieka LVP ar KLF vado paskirtas karininkas.

21. Detalios LV teisės ir pareigos nustatytos pareiginiuose nuostatuose.

Laivo vado pavaduotojas

22. Laivo vado pavaduotojas (toliau – LVP) yra tiesiogiai pavaldus LV.

23. LVP tiesiogiai pavaldūs KD vadai ir, nesant laivo vado padėjėjo, – laivo tarnybų vadai.

24. LVP atlieka šias pagrindines funkcijas:

24.1. užtikrina ir kontroliuoja LV įsakymų vykdymą.

24.2. rengia laivo gynybos ir apsaugos planus, teikia juos tvirtinti LV ir organizuoja jų vykdymą;

24.3. organizuoja kovinio rengimo mokymų planų rengimą, teikia juos tvirtinti LV, organizuoja jų vykdymą;

24.4. kontroliuoja į pareigas paskirtų laivo įgulos narių kovinio rengimo vykdymą;

24.5. organizuoja ir kontroliuoja dienos tarnybos ir jūrinio budėjimo atlikimą laive;

24.6. prižiūri ir kontroliuoja laivo korpuso, antstatų, denio įrangos, katerių ir valčių, gelbėjimosi priemonių, laivo avarinio inventoriaus komplektavimą, būklę ir nuolatinę parengtį.

25. LVP turi teisę:

25.1. duoti įsakymus pavaldiniams, kontroliuoti jų vykdymą;

25.2. teisės aktų nustatyta tvarka skatinti arba siūlyti skatinti pavaldinius už gerą tarnybą ir siūlyti skirti drausmines nuobaudas už drausmės pažeidimus;

25.3. atšaukti ir keisti žemesniojo vado (viršininko) įsakymą, jei tas įsakymas buvo priimtas viršijant tarnybinius įgaliojimus, yra neteisėtas ar pasirinktos ne pačios tinkamiausios priemonės, t. y. įsakymo tikslą būtų galima pasiekti kitomis, veiksmingesnėmis ir paprastesnėmis, priemonėmis.

26. Laivo avarijos atveju LVP vadovauja laivo įgulos nariams kovoje už laivo gyvybingumą, įgyvendindamas LV sprendimus ir įsakymus, sudarydamas galimybę LV toliau atlikti savo funkcijas, koordinuoja KD veiklą, pagalbą teikiančių pajėgų veiksmus laive kovoje už jo gyvybingumą.

27. LV davus nurodymą palikti laivą, LVP vadovauja būtiniems darbams ir organizuoja žmonių įlaipinimą į gelbėjimo priemones, užtikrina drausmę paliekant laivą, laivo dokumentų, specialiosios aparatūros gelbėjimą arba sunaikinimą. Palieka laivą kartu su LV, įsitikinęs, kad laive neliko įgulos, svečių ir keleivių, jeigu nėra gavęs kito įsakymo.

28. Jei LVP nėra, jo pareigas eina KLF vado ar LV paskirtas karininkas.

29. Detalios LVP teisės ir pareigos nustatytos pareiginiuose nuostatuose.

Laivo vado padėjėjas

30. Laivo vado padėjėjas yra tiesioginis laivo tarnybų viršininkas. Jis supažindina karius su LV įsakymais ir kitais teisės aktais ir kontroliuoja jų vykdymą. Laivo vado padėjėjas pavaldus LV.

31. Laivo vado padėjėjas atlieka šias pagrindines funkcijas:

31.1. organizuoja nepertraukiamą logistinį laivo aprūpinimą;

31.2. organizuoja laivo tarnybų dalyvavimą laivo kovinio rengimo procese;

31.3. prižiūri ir kontroliuoja laivo korpuso, antstatų, denio įrangos, katerių ir valčių, gelbėjimosi priemonių, laivo avarinio inventoriaus komplektavimą, būklę ir nuolatinę parengtį;

31.4. vadovauja laivo ūkinei veiklai, atsako už švaros, higienos ir tvarkos taisyklių laikymąsi laive;

31.5. kontroliuoja įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių karo tarnybą, nuostatų ir nustatytos tvarkos laikymąsi laive.

32. Laivo vado padėjėjas turi teisę:

32.1. skirti užduotis ir duoti įsakymus pavaldiniams, kontroliuoti jų vykdymą;

32.2. teisės aktų nustatyta tvarka skatinti arba siūlyti skatinti pavaldinius už gerą tarnybą ir siūlyti skirti drausmines nuobaudas už drausmės pažeidimus;

32.3. atšaukti ir keisti žemesniojo vado (viršininko) įsakymą, jei tas įsakymas buvo priimtas viršijant tarnybinius įgaliojimus, yra neteisėtas ar pasirinktos ne pačios tinkamiausios priemonės, t. y. įsakymo tikslą būtų galima pasiekti kitomis, veiksmingesnėmis ir paprastesnėmis, priemonėmis.

33. Jei laivo vado padėjėjo nėra, jo pareigas eina LVP arba KLF vado ar LV paskirtas karininkas.

34. Detalios laivo vado padėjėjo teisės ir pareigos nustatytos pareiginiuose nuostatuose.

KD vadas

35. KD vadas atlieka šias pagrindines funkcijas:

35.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja KD veiklą;

35.2. planuoja ir organizuoja kovos, nustatytos kovinės parengties palaikymo, kovinio rengimo programos užduočių atlikimą;

35.3. tikrina kovinių postų, komandų kovinę parengtį,

35.4. prižiūri, kad ginkluotė ir technika būtų eksploatuojama pagal reglamentuojančių dokumentų reikalavimus, užtikrina kokybišką ir laiku atliekamą techninę priežiūrą ir remontą;

35.5. užtikrina įstatymų ir kitų teisės aktų, laivo gyvybingumą užtikrinančių priemonių naudojimo, saugumo technikos ir priešgaisrinės saugos taisyklių laikymąsi kovinėje dalyje;

35.6. rengia ir įdiegia avarijų prevencijos priemones, užtikrina priskirtų patalpų priešgaisrinę saugą, tinkamus veiksmus gaisro ir patalpų tvindymo atvejais, avarijų likvidavimą ir jų padarinių pašalinimą;

35.7. organizuoja materialinių vertybių, atsargų papildymą, jų saugojimą ir efektyvų naudojimą;

35.8. kontroliuoja KD priskirtų patalpų, korpuso konstrukcijų, sistemų, ginkluotės ir technikos, inventoriaus ir kito turto būklę, nuolatinę parengtį, efektyvų panaudojimą ir išsaugojimą, jų visapusišką ir kokybišką techninę priežiūrą.

36. KD vadas turi teisę:

36.1. skirti užduotis ir duoti įsakymus pavaldiniams, kontroliuoti jų vykdymą;

36.2. teisės aktų nustatyta tvarka skatinti arba siūlyti skatinti pavaldinius už gerą tarnybą ir siūlyti skirti drausmines nuobaudas už drausmės pažeidimus;

36.3. atšaukti ir keisti žemesniojo vado (viršininko) įsakymą, jei tas įsakymas buvo priimtas viršijant tarnybinius įgaliojimus, yra neteisėtas ar pasirinktos ne pačios tinkamiausios priemonės, t. y. įsakymo tikslą būtų galima pasiekti kitomis, veiksmingesnėmis ir paprastesnėmis, priemonėmis.

37. KD vadą pavaduoja LV paskirtas karininkas arba komandos vadas.

38. Detalios KD vado teisės ir pareigos aprašytos pareiginiuose nuostatuose.

Komandos vadas

39. Komandos vadas tiesiogiai pavaldus KD vadui. Komandos vadas atlieka šias pagrindines funkcijas:

39.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja komandos veiklą;

39.2. organizuoja ginkluotės ir technikos, įrenginių ir inventoriaus priežiūrą, panaudojimą, tausojimą ir išsaugojimą, užtikrina komandai priskirtų patalpų priežiūrą, tvarką ir švarą jose;

39.3. moko pavaldinius įvairiomis sąlygomis panaudoti ginkluotę ir techniką, kovoti už ginkluotės ir technikos, laivo gyvybingumą, rengia pratybas ir treniruotes;

39.4. atlieka komandai priskirtų ginkluotės ir technikos, inventoriaus ir įrenginių priežiūrą, kontroliuoja jų būklę, nuolatinę parengtį, eksploataciją, tausojimą ir išsaugojimą;

39.5. užtikrina įstatymų ir kitų teisės aktų, laivo gyvybingumą užtikrinančių priemonių naudojimo, saugumo technikos ir priešgaisrinės saugos taisyklių laikymąsi komandoje;

39.6. skiria komandos pavaldinius į dienos tarnybą ir jūrinį budėjimą bei kontroliuoja jų pasiruošimą tarnybai.

40. Komandos vadas turi teisę:

40.1. skirti užduotis ir duoti įsakymus pavaldiniams, kontroliuoti jų vykdymą;

40.2. teisės aktų nustatyta tvarka skatinti arba siūlyti skatinti pavaldinius už gerą tarnybą ir siūlyti skirti drausmines nuobaudas už drausmės pažeidimus;

40.3. atšaukti ir keisti žemesniojo vado (viršininko) įsakymą, jei tas įsakymas buvo priimtas viršijant tarnybinius įgaliojimus, yra neteisėtas ar pasirinktos ne pačios tinkamiausios priemonės, t. y. įsakymo tikslą būtų galima pasiekti kitomis, veiksmingesnėmis ir paprastesnėmis, priemonėmis.

41. Komandos vadą pavaduoja LV paskirtas grandies vadas arba kitas paskirtas komandos narys.

42. Detalios komandos vado teisės ir pareigos aprašytos pareiginiuose nuostatuose.

Grandies vadas

43. Grandies vadas tiesiogiai pavaldus komandos vadui. Grandies vadas atlieka šias pagrindines funkcijas:

43.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja grandies veiklą;

43.2. užtikrina grandžiai skirtų užduočių vykdymą, aiškų ir tikslų vadovavimą grandies kovinėje ir kasdienėje veikloje;

43.3. užtikrina įstatymų ir kitų teisės aktų, laivo gyvybingumą užtikrinančių priemonių naudojimo, saugumo technikos ir priešgaisrinės saugos taisyklių laikymąsi grandyje.

44. Grandies vadas turi teisę:

44.1. skirti užduotis ir duoti įsakymus pavaldiniams, kontroliuoti jų vykdymą;

44.2. teisės aktų nustatyta tvarka skatinti arba siūlyti skatinti pavaldinius už gerą tarnybą ir siūlyti skirti drausmines nuobaudas už drausmės pažeidimus.

45. Grandies vadą pavaduoja LV paskirtas grandies narys.

46. Detalios grandies vado teisės ir pareigos aprašytos pareiginiuose nuostatuose.

Laivo tvarkaraščiai

47. Laivo tvarkaraštyje nurodoma, kaip įgulos kariai paskirstyti į valdymo punktus, kovinius postus, patalpas laivui ir jo ginkluotei bei technikai panaudoti, valdyti ir prižiūrėti, laivo kovinei parengčiai palaikyti, jo saugumui ir gyvybingumui užtikrinti, taip pat nurodomos karių pareigos.

48. Laivo tvarkaraščių sąrašą ir pačius tvarkaraščius, atsižvelgdamas į laivo tipą, sudaro KLF štabas ir juos tvirtina KLF vadas.

ANTRASIS SKIRSNIS

KASDIENĖ TARNYBA

49. Kasdienę tarnybą laive atlieka laivo įgulos kariai.

50. Laivo įgulos kariai kasdienės tarnybos metu atlieka jų pareiginiuose nuostatuose nustatytas funkcijas ir, pagal savo kompetenciją, vykdo kitus tiesioginio ir aukštesniųjų vadų (viršininkų) įsakymus.

51. Laivo įgulos kario tarnybos dienos ir suminė savaitės tarnybos trukmė priklauso nuo tarnybos poreikių, tačiau vadai (viršininkai) privalo suteikti kariui paros ir savaitės poilsį, užtikrinantį jo sveikatos ir darbingumo atgavimą:

51.1. paros nepertraukiamojo poilsio trukmė negali būti trumpesnė kaip 11 valandų iš eilės;

51.2. savaitės nepertraukiamasis poilsis turi trukti ne mažiau kaip 24 valandas.

52. Kasdienės tarnybos laikas per savaitę yra 40 valandų, o kasdienės tarnybos laiko trukmė per parą paprastai yra 8 valandos.

53. Jei būtina neatidėliotinai užtikrinti laivo užduočių įgyvendinimą, vado (viršininko) įsakymu laivo įgulos karys gali būti paskirtas vykdyti pavestų užduočių po nustatyto kasdienės tarnybos laiko (švenčių bei poilsio dienomis karys skiriamas vykdyti pavestų užduočių raštišku vado (viršininko) įsakymu).

54. Kariui, kuriam šio Statuto 53 punkte nustatyta tvarka pavesta vykdyti užduotis jam priklausančio nepertraukiamojo 11 valandų paros poilsio metu, poilsio ar švenčių dienomis, už kiekvieną tarnybos valandą kompensuojama laisva nuo tarnybos valanda.

55. Šio Statuto 54 punkte nurodytos laisvos nuo tarnybos valandos LV arba jo įgalioto vado (viršininko) raštišku įsakymu privalo būti suteiktos ne vėliau kaip per vieną mėnesį. Jei dėl priežasčių, susijusių su tarnybos užduočių atlikimo specifika (tarnybos tarptautinėje operacijoje, mokymuose ir pan.), per vieną mėnesį nėra galimybės suteikti kariui priklausančių laisvų nuo tarnybos valandų, jos suteikiamos šioms priežastims išnykus.

TREČIASIS SKIRSNIS

BUDĖJIMAS

56. Į budėjimą skiriami į pareigas paskirti laivo įgulos nariai taip pat kiti laivo įgulos nariai, kuriuos pagal nustatytą pavaldumo lygmenį, LV gali skirti į budėjimą (toliau šiame skirsnyje – laivo įgulos kariai).

57. Budėjimas gali būti nesusijęs su kario tiesioginėmis (nustatytomis pareiginiuose nuostatuose) pareigomis.

58. Laivo įgulos kariai budi pagal LV patvirtintus budėjimo grafikus. Budėjimo grafikų sudarymo, keitimo ir paskelbimo tvarka ir už tai atsakingi asmenys nustatomi Laivo SVP.

59. Budėti neskiriami nuo pareigų nušalinti kariai ir kariai, kurie dėl sveikatos sutrikimų negali vykdyti budėjimo. Nuo budėjimo dėl sveikatos sutrikimų kariai atleidžiami karo medicinos gydytojo ar, nesant karo medicinos gydytojo, karo medicinos gydytojo padėjėjo sprendimu.

60. Laivo įgulos kariai budėti skiriami LV įsakymu, jame nurodomos karių pavardės. Detali skyrimo budėti ir instruktavimo tvarka nustatoma Laivo SVP.

61. Prieš budėjimą laivo įgulos kariams turi būti sudarytos sąlygos ir skiriamas laikas pasirengti budėjimui Laivo SVP nustatyta tvarka.

62. Budėjimai, atsižvelgiant į jų paskirtį ir organizavimo ypatumus, skirstomi į:

62.1. Dienos tarnybą;

62.2. Jūrinį budėjimą;

62.3. Kovinį budėjimą.

Dienos tarnyba

63. Dienos tarnyba vykdoma laivui stovint prie krantinės, siekiant užtikrinti laivo saugumą, informacijos valdymą ir nepertraukiamo pobūdžio užduočių vykdymą. Dienos tarnyba organizuojama vadovaujantis šiuo Statutu ir Laivo SVP.

64. Atsižvelgiant į dienos tarnybos specifiką laivuose, laivo įgulos kariai budėti gali būti skiriami ne daugiau kaip 8 kartus per mėnesį.

65. Dienos tarnybos metu laivo įgulos kariams paprastai suteikiamas nepertraukiamas 4 valandų per parą poilsis, kai budėjimo trukmė – 24 valandos, ir nepertraukiamasis 2 valandų per parą poilsis, kai budėjimo trukmė – 12 valandų.

66. Laivo įgulos kariams po dienos tarnybos budėjimo suteikiamas poilsio laikas sveikatai ir darbingumui atgauti:

66.1. už 24 valandų budėjimą suteikiama viena laisva nuo tarnybos diena;

66.2. už 12 valandų budėjimą suteikiamas poilsio laikas iki kitos dienos, kuris negali būti trumpesnis nei 11 valandų.

67. Šio Statuto 66.1 punkte nurodyta laisva nuo tarnybos diena laivo įgulos kariams LV arba jo įgalioto asmens raštišku įsakymu paprastai suteikiama iš karto po budėjimo. Jei dėl priežasčių, susijusių su tarnybos užduočių atlikimo specifika, iš karto po budėjimo laisvos nuo tarnybos dienos suteikti nėra galimybės, ji suteikiama šioms priežastims išnykus.

68. LV pagal poreikį nustato:

68.1. nepertraukiamą dienos tarnybos pamainos trukmę;

68.2. detalią poilsio dienos tarnybos metu tvarką;

68.3. dienos tarnybos pamainos sudėtį ir detalias karių pareigas;

68.4. dienos tarnybos pamainai išduodamus ginklus, šaudmenis ir specialiąsias priemones;

68.5. dienos tarnybos pamainos karių skirstymo laiką ir vietą;

68.6. dienos tarnybos pamainos rikiuotės ir skirstymo tvarką;

68.7. negalinčio eiti budėtojo pareigų kario pakeitimo kitu kariu tvarką;

68.8. budėtojų dokumentacijos sąrašą;

68.9. kitas procedūras, reikalingas dienos tarnybai tinkamai organizuoti.

69. Dienos tarnybos kariai nustatyta tvarka segi (dėvi) atitinkamus skiriamuosius ženklus.

Jūrinis budėjimas

70. Jūrinis budėjimas vykdomas laivui plaukiant ir stovint nuleidus inkarą. Jūrinis budėjimas organizuojamas vadovaujantis šiuo Statutu ir Laivo SVP.

71. Į jūrinį budėjimą skiriami laivo įgulos kariai.

72. LV nustato:

72.1. nepertraukiamą jūrinio budėjimo pamainos trukmę;

72.2. poilsio po jūrinio budėjimo tvarką;

72.3. jūrinio budėjimo pamainos sudėtį ir detalias karių pareigas;

72.4. jūrinio budėjimo pamainai išduodamus ginklus, šaudmenis ir specialiąsias priemones;

72.5. jūrinio budėjimo pamainos rikiuotės ir skirstymo tvarką;

72.6. negalinčio eiti jūrinio budėjimo pareigų kario pakeitimo kitu kariu tvarką;

72.7. jūrinio budėjimo dokumentacijos sąrašą;

72.8. kitas procedūras, reikalingas jūriniam budėjimui tinkamai organizuoti.

Kovinis budėjimas

73. Kovinis budėjimas yra viena iš budėjimo rūšių, kurios metu kariai yra nuolat pasirengę vykdyti netikėtai iškilusias kovines užduotis arba kovos veiksmus reaguojant į grėsmes Lietuvos Respublikos suverenitetui ir atliekant šių grėsmių prevenciją.

74. Kovinių budėjimų organizavimo ir vykdymo ypatumus, kariams suteikiamo poilsio laiko reikalavimus nustato Lietuvos kariuomenės vadas. Detali kovinių budėjimų organizavimo ir vykdymo tvarka nustatoma Laivo SVP

75. Laivo kovinio budėjimo metu į budintį laivą yra skiriamas laivo medikas (karo medicinos tarnybos karys (karo medicinos gydytojas, karo medicinos gydytojo padėjėjas, paramedikas), paruoštas tarnybai laive ir KJP vado įsakymu skiriamas į laivą sveikatos priežiūros paslaugų teikimui). Laivo medikas yra įgulos narys ir tiesiogiai pavaldus LV.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

LAIVO REŽIMO TARNYBA

76. Laivo režimo tarnyba yra karo tarnybos atlikimas laive, kai Laivo SVP nustatyta tvarka taikomas laivo režimas, neturint teisės išvykti iš laivo be atskiro vado (viršininko) leidimo, jei tokia tarnyba trunka ne trumpiau nei vieną parą.

77. Laivo režimo tarnybos atlikimo tvarka ir dienotvarkė nustatoma Laivo SVP.

78. Profesinės karo tarnybos kariams po laivo režimo tarnybos suteikiamas poilsio laikas sveikatai ir darbingumui atgauti:

78.1. už ne ilgiau kaip 3 paras trukusią laivo režimo tarnybą suteikiama viena laisva nuo tarnybos diena;

78.2. už ilgiau kaip 3 paras trukusią laivo režimo tarnybą suteikiamos nuo 2 iki 3 laisvos nuo tarnybos dienos.

79. Profesinės karo tarnybos kariams poilsio laikas laivo režimo tarnybą įvedusio asmens raštišku įsakymu paprastai suteikiamas iš karto po laivo režimo tarnybos. Jei dėl priežasčių, susijusių su tarnybos užduočių atlikimo specifika, iš karto po laivo režimo tarnybos laisvos nuo tarnybos dienos suteikti nėra galimybės, ji suteikiama šioms priežastims išnykus.

80. Privalomosios pradinės karo tarnybos kariai laivo režimo tarnybą atlieka vadovaudamiesi šiame Statute ir kituose teisės aktuose nustatytais reikalavimais, pagal kariuomenės vado ar jo įgalioto vado (viršininko) patvirtintas kovinio rengimo programas ir Laivo SVP.

81. Atliekantiems laivo režimo tarnybą privalomosios pradinės karo tarnybos kariams pagal dienotvarkę paprastai turi būti užtikrinamas 11 valandų poilsis per parą, iš jų nepertraukiamai 8 valandas skiriant miegui.

III SKYRIUS

KOVINIS RENGIMAS

82. Laivo kovinis rengimas planuojamas vadovaujantis KLF vado įsakymu, skelbiančiu laivo kovinio rengimo užduotis metams. Kovinio rengimo užduotyse nurodomos kovinio rengimo programos užduotys, kurias privalo įvykdyti laivas, taip pat koviniai pratimai ir šaudymai, pratybos, operacijos, mokymai ir kiti renginiai, kuriuose laivas dalyvaus.

83. Užduotis vykdysianti laivo įgula, rengiama pagal Lietuvos kariuomenės vado patvirtintą KJP karinio rengimo planą.

84. Laivo kovinio šaudymo pratybų, tarptautinių mokymų, operacijų metu laive privalo būti laivo medikas.

IV SKYRIUS

LAIVO PRIEŽIŪRA

85. Laivo korpuso įranga, ginkluotė, techninės priemonės, sistemos, mechanizmai, inventorius laive, materialinės vertybės ir atsargos yra priskiriamos įgulos kariams, kurie atsakingi už tinkamą jų priežiūrą ir eksploatavimą.

86. Laivo įranga, ginkluotė ir technika prižiūrimos bei eksploatuojamos vadovaujantis jų eksploatacine ir technine dokumentacija, taip pat LV patvirtintomis instrukcijomis.

87. Laivo įgulos kariai, atsakingi už ginkluotę ir technines priemones, privalo:

87.1. būti išlaikę savarankiško ginkluotės ir techninių priemonių valdymo ir eksploatacijos įskaitas;

87.2. žinoti ginkluotės ir technikos eksploataciją reglamentuojančius dokumentus ir instrukcijas bei vykdyti jų reikalavimus;

87.3. tinkamai ir nustatytu laiku atlikti laive esančios ginkluotės ir technikos techninę priežiūrą, dalyvauti laive vykdant, priimant, išbandant remonto darbus, kontroliuoti atliekamų darbų kokybę. Apie pastebėtus gedimus ir trūkumus nedelsiant pranešti KD vadui ar kitam LV paskirtam atsakingam asmeniui, taip pat imtis visų galimų priemonių jiems pašalinti;

87.4. tinkamai eksploatuoti ginkluotę ir techniką, ją įjungti ir išjungti griežtai vadovaujantis instrukcijomis.

88. Netvarkingą arba sugedusią ginkluotę, technines priemones, inventorių, laivo korpuso įrangą, sistemas ir mechanizmus naudoti ir eksploatuoti laive draudžiama.

V SKYRIUS

LAIVO GYVYBINGUMO UŽTIKRINIMAS

89. Laivo gyvybingumas užtikrinamas: išsaugant laivo stovumą ir plūdrumą, palaikant korpuso sandarumą ir pašalinant vandenį iš jo; išvengiant gaisrų ir sprogimų, laiku šalinant avarijų pasekmes; išvengiant ginkluotės ir technikos gedimų; sudarant saugias buvimo laive sąlygas įgulai, tinkamai parengtai eksploatuoti laivą ir sugebančiai kovoti už jo gyvybingumą.

90. Kovai už laivo gyvybingumą laive iš pagrindinio valdymo punkto (pagrindinės vadovavimo ir valdymo vietos laive, kurioje apdorojama visa gauta informacija bei pateikiami pasiūlymai laivo vadui, kad jis galėtų priimti sprendimą) vadovauja LV arba kitas jo paskirtas asmuo.

91. LVP koordinuoja įgulos veiksmus kovoje už laivo gyvybingumą, organizuoja jų sąveiką, atsako už informacijos apie laivo būklę išsamumą ir tikslumą, vykdomų veiksmų kontrolę, gelbėjimo darbų organizavimą, gelbėjimo laivų ir įgulos karių sąveiką, tiesiogiai vadovauja kovai už laivo gyvybingumą, realizuodamas LV sprendimus.

92. Kovos už laivo gyvybingumą organizavimo tvarką nustato KJP vadas, tvirtindamas Kovos už laivo gyvybingumą vadovą.

VI SKYRIUS

LAIVO DIENOTVARKĖ IR VIDAUS TVARKA

93. Laive dienotvarkę tvirtina LV. Dienotvarkė sudaroma laikantis šių reikalavimų:

93.1. organizuoti iki aštuonių mokymų po 50 minučių (į mokymams (pratyboms) skirtą laiką įskaitomas ir vykimo į pratybų (mokymų) vietą laikas);

93.2. miegui skirti ne mažiau kaip 8 valandas;

93.3. nustatyti ne ilgesnį kaip 7 valandų laiko tarpą tarp pusryčių ir pietų ir ne ilgesnį kaip 6 valandų laiko tarpą tarp pietų ir vakarienės;

93.4. pietums ir vakarienei skirti ne mažiau kaip po 30 minučių, pusryčiams – ne mažiau kaip 20 minučių;

93.5. fiziniam rengimui skirti ne mažiau kaip 2 valandas;

93.6. laisvo laiko skirti ne mažiau kaip 2 valandas;

93.7. nustatyti laiką ginklams valyti, technikos priežiūrai ar kitoms būtinoms tarnybos užduotims atlikti darbo dienomis;

93.8. nustatyti laiką šventiniams renginiams penktadieniais po pratybų (mokymų), šeštadieniais ir prieššventinėmis dienomis.

93.9. nustatyti svečių lankymosi laiką.

94. Švenčių ir poilsio dienų išvakarėse leidžiama eiti miegoti viena valanda vėliau, o švenčių ir poilsio dieną keltis viena valanda vėliau. Šventinę, poilsio dieną, po kurios sekanti bus darbo diena, einama miegoti tokiu pačiu laiku, kaip ir įprastą darbo dieną.

95. Kariai ilsisi dienotvarkėje nustatytu laisvu laiku, pasirinkdami leistiną poilsio formą. Vadai (viršininkai), siekdami, kad nuo tarnybos laisvi kariai švenčių ir poilsio dienomis turiningai leistų laiką, gali papildomai organizuoti paskaitas, pokalbius, ekskursijas ir kt.

96. Laivo įgulai apgyvendinti skiriamos kajutės ir kubrikai. Vieta kajutėje arba kubrike nurodoma atitinkamame laivo tvarkaraštyje.

97. Kubrikuose skiriamos spintelės aprangai ir avalynės tvarkymo reikmenims laikyti.

98. Lovos, uniforma, asmeniniai daiktai laikomi sutvarkyti pagal gyvenamosiose patalpose pakabintas instrukcijas.

99. Laivo įgulos poilsiui, paskaitoms, pasitarimams ir maitinimuisi organizuoti skiriama patalpa – kajutkompanija. Kajutkompanijos naudojimo tvarką ir vidaus tvarkos taisykles nustato LV.

100. Laivo įgulos nariai privalo nedelsdami nutraukti neteisėtą asmenų veiklą, pažeidžiančią teisės aktais laive nustatyta tvarką ir drausmę, keliančią grėsmę laivo įgulai, keleiviams ar svečiams, laivo užduočių vykdymui arba laivo saugumui, ir pranešti apie tai savo KD vadui, kuris Laivo SVP nustatyta tvarka turi perduoti šią informaciją LV bei, prireikus ir jei yra galimybė, šie asmenys turi būti perduodami Lietuvos kariuomenės Karo policijai.

101. LV nedelsdamas privalo pranešti KLF vadui ir Lietuvos kariuomenės Karo policijai apie visus įvykius, sudarančius grėsmę laivo, jo įgulos, keleivių ar svečių saugumui, laivo užduočių vykdymui, tvarkai ir drausmei laive.

VII SKYRIUS

LAIVO ĮGULOS NARIŲ IŠLEIDIMAS Į KRANTĄ

102. Kiekvienu atveju detalias laivo įgulos narių išleidimo į krantą sąlygas ir procedūras savo įsakymu nustato LV, atsižvelgiant į laivo vykdomą užduočių pobūdį, nustatytą laivo kovinę parengtį, įgulos kovinio parengimo lygį, laivo techninę būklę ir jo dislokacijos vietą.

103. Laivo įgulos nariai, kurie neatlieka tarnybos, gali išeiti į krantą gavę tiesioginio vado (viršininko) sutikimą, o laivo budėtojas turi įrašyti juos į LV įsakymu tvirtinamą išleidžiamų į krantą laivo įgulos narių sąrašą.

104. Įgulos nariai, kurių išėjimas į krantą susijęs su tarnybinių užduočių vykdymu, privalo gauti savo tiesioginio vado (viršininko) nurodymą.

105. Visi laivo įgulos nariai privalo savo tiesioginiam vadui (viršininkui) pateikti savo buvimo vietos krante adresą ir telefonų numerius, leidžiančius su jais susisiekti. Įgulos narys, ketinantis keisti savo buvimo vietą krante, privalo pranešti laivo budėtojui naują adresą, kuriuo galima būtų jį surasti.

106. LV išvykdamas į krantą turi įsitikinti, kad laive pasiliko asmenys, galintys vykdyti kovą už laivo gyvybingumą, užtikrinantys laivui nustatytą kovinę parengtį ir saugų laivo stovėjimą.

107. Išėję į krantą įgulos nariai privalo grįžti į laivą nustatytu laiku ir apie atvykimą turi pranešti laivo budėtojui.

108. Visi laive pasilikę įgulos nariai privalo vykdyti savo pareigas užtikrinant laivui nustatytą kovinę parengtį, laivo gyvybingumą ir saugų laivo stovėjimą.

109. Apie išleistų į krantą įgulos narių sugrįžimą laivo budėtojas raportuoja LV jo nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS

PATEKIMAS Į LAIVĄ

110. Į laivą, nepatikrinus asmens dokumentų, įleidžiami laivo įgulos nariai, Lietuvos Respublikos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos viceministrai, Lietuvos kariuomenės vadas, Gynybos štabo viršininkas, Lietuvos kariuomenės pajėgų vadai ir juos lydintys asmenys, KJP štabo viršininkas ir KLF vadas, o apie jų vizitą informuojamas laivo budėtojas ir LV. Kiti asmenys į laivą patenka tik patikrinus asmens dokumentus ir tik su laivo budėtojo leidimu.

111. Visais atvejais, kai į laivą atvyksta laivo svečiai ar keleiviai – daromas įrašas į laivo žurnalą, nurodant asmens vardą, pavardę, asmens kodą, laivo lankymo tikslą, atvykimo ir išvykimo iš laivo datą ir laiką, išskyrus renginių, kuriuose dalyvauja laivas, metu, kai numatomas laivo svečių ar keleivių skaičius viršys 5 (penkis) žmones. Šiuo atveju įrašas į laivo žurnalą daromas tik nurodant laivo svečių ar keleivių skaičių, laivo lankymo tikslą ir atvykimo bei išvykimo iš laivo datą ir laiką, o keleivių ir svečių asmens duomenys surašomi į keleivių ar svečių sąrašą.

112. Detali laivo keleivių ir svečių lankymosi laive ne renginių metu tvarka nustatoma KLF SVP.

113. Renginių, kuriuose dalyvauja laivas, metu, išskyrus nurodytus šio statuto 110 punkte, ne laivo įgulos narių patekimo į laivą tvarką nustato KJP vadas įsakymu atskirai kiekvienam renginiui.

114. Laivui dalyvaujant tarptautiniuose mokymuose, pratybose, operacijose bei kituose civilinio ir karinio bendradarbiavimo renginiuose už Lietuvos Respublikos teritorinės jūros (toliau – LR TJ) ir išskirtinės ekonominės zonos rajono, patekimo į laivą tvarką nustato ir atvykti į laivą kitų valstybių kariams ir civiliams leidžia LV.

115. Laivui dalyvaujant tarptautinio junginio sudėtyje, leidžiama priimti į laivą ir apgyvendinti kitų valstybių karius tik jeigu tai numatyta tarptautinio junginio veiklos programoje ar kitu atskiru užsienio valstybės ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos susitarimu.

IX SKYRIUS

LAIVO SIUNTIMAS IR LAIVO ĮGULOS SUDARYMAS UŽDUOČIŲ VYKDYMUI

116. Laivui įgyvendinant jam pavestas taikos meto užduotis, sprendimą dėl laivo siuntimo atlikti šias užduotis priima:

116.1. Lietuvos kariuomenės vadas ar jo paskirtas asmuo:

116.1.1. dėl laivo siuntimo, siekiant užtikrinti tinkamą Lietuvos kariuomenės taikos meto uždavinių, numatytų Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte įgyvendinimą;

116.1.2. dėl laivo siuntimo pratyboms ar kariniam rengimui LR TJ ir išskirtinėje ekonominėje zonoje;

116.1.3. dėl laivo siuntimo, teikti pagalbą kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnyje numatytais atvejais ir tvarka, priimtas sprendimas teikti atitinkamą pagalbą;

116.1.4. dėl laivo siuntimo į kitoje valstybėje vyksiančias pratybas ar karinio bendradarbiavimo renginius, kai Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio

bendradarbiavimo renginių įstatymo nustatyta tvarka yra priimtas sprendimas dėl laivo dalyvavimo tokiose pratybose, karinio bendradarbiavimo renginiuose;

116.1.5. dėl laivo siuntimo atlikti laivo įrangos bandymus LR TJ, kai atlikus tokios įrangos remontą yra būtinas jos išbandymas;

116.1.6. dėl laivo siuntimo dalyvauti paieškos ir gelbėjimo bei teršimo incidentų likvidavimo darbuose.

116.2. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras dėl Statuto 116.1 punkte nepaminėtų atvejų, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatytas teises, pareigas ir atsakomybę.

117. Priėmus sprendimą dėl laivo siuntimo, kartu su laivu siunčiamos laivo įgulos sąrašą, iš paskirtų į pareigas laivo įgulos narių ir kitų laivo įgulos narių, atsižvelgdamas į nustatytas laivui užduotis, sudaro KJP vadas ar jo įgaliotas asmuo**.**

118. Laivo keleiviai, įskaitant ir užsienio šalių piliečius, išvyksta į plaukiojimą laivu:

118.1. LR TJ ir išskirtinės ekonominės zonos rajone KJP vado leidimu, kai laivo keleivių išplaukimas yra reikalingas 116 punkte numatytiems laivo siuntimo tikslams tinkamai įgyvendinti;

118.2. už LR TJ ir išskirtinės ekonominės zonos rajono Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro leidimu, kai laivo keleivių išplaukimas yra reikalingas 116 punkte numatytiems laivo siuntimo tikslams tinkamai įgyvendinti.
